

मातोश्री एज्युकेशन सोसायटीचे,

मातोश्री शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय (B.Ed.)

एकलहरे, ता.जि.नाशिक

अंतर्गत परीक्षा

(वर्ष : २०२१ - २०२२)

कोर्स क्र. १०९

पेपरचे नांव :- बाल्यावस्था व वाढ विभाग :

बी.एड.वर्ष :- प्रथम / द्वितीय रोल नं. : ५५ तुकडी : ब

दिनांक : २५ / ०८ / २०२२

पर्यवेक्षकांची सही व दिनांक

प्रश्न क्र.	१	२	३	४	५	६	एकूण
गुण	११	१२	१२	११	०३		<u>५९</u> ८०

परीक्षकाची सही व दिनांक

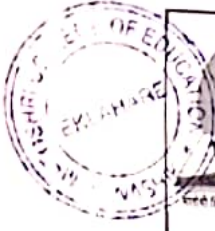
सूचना - येथून लिहिण्यास सुरुवात करावी.

प्र. १. बाल्यावस्थेची सामाजिक व सांस्कृतिक पैलूंची
वेरिल्ल्ये पुढाभिप्रमाणे -

शारीरिक व शारिक विकास - शारीरिक विकासांमध्ये व्यक्तीच्या आंतरिक व बाह्य अवयवांच्या विकासाचे तसेच व्यक्तीमध्ये प्रत्येक विकासाच्या अवस्थांमध्ये विकसित होणाऱ्या शारीरिक कौशल्यांचा समावेश केला जातो.

मानसिक किंवा बौद्धिक विकास - मानसिक विकासांमध्ये मानसिक क्षमतांशी संबंधित तर्कशक्ती, विचारशक्ती, कल्पना, एकाग्रता, संज्ञानरमिता, संवेदना, अवबोध, स्मृती, समाप्तीकरण, भेदाभेदन इ. क्षमतांच्या विकासाचा अभ्यास केला जातो.

भावनिक विकास - भावनिक विकासांमध्ये व्यक्तीच्या जन्मापासून निर्माण होणाऱ्या विविध भावनांचा तसेच भावनिक वर्तनांचा विकास समाविष्ट असतो. व्यक्तीबरोबर व्यक्तीच्या भावनिक परिपक्वतेचा अभ्यास घेत केला जातो.

मातोश्री एज्युकेशन सोसायटीचे,
मातोश्री शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय (B.Ed.)

एकलहरे, ता.जि.नाशिक

अंतर्गत परीक्षा

(वर्ष : २०२१ - २०२२)

कोर्स क्र.

पेपरचे नांव :- समकालीन भारतीय शिक्षण विभाग :-
विद्यार्थी आणि समाज

बी.एड.वर्ष :- रोल नं.: तुकडी :

दिनांक : २६/०८/२०२२

पर्यवेक्षकांची सही व दिनांक
26/8/22

प्रश्न क्र.	१	२	३	४	५	६	एकूण
गुण	11	11	10	11	07	-	<u>50</u> <u>90</u>

परीक्षकांची सही व दिनांक
26/8/22

सूचना - येथून लिहिण्यास सुरुवात करावी.

१) व्यक्तीचा सर्वांगीण विकास म्हणजे शिक्षण. शिक्षण या शब्दाचा आपण अर्थ पाहिला तर त्यामध्ये संगोपन करणे पात्रनपादन करणे, वाढवणे, सुतशक्तीचा आविष्कार योग्य त्या प्रमाणात आणणे आहे का नाही हे पाहणे इत्यादी अर्थाने समावेश आणण्या आपल्याला दिसून येतो. शिक्षण म्हणजे ज्ञानाचे याच्या जोडी पुढची अवस्था शिक्षण म्हणजे शिस्त आणणे असाही अर्थ अभिप्रेत आहे.

" A process of teaching, training and learning, especially in schools or colleges to improve knowledge and develop skills.

म्हणजेच ज्ञान व कौशल्य वृद्धीसाठी अध्यापन, प्रशिक्षण आणि अध्यायनाची प्रक्रिया म्हणजे शिक्षण असे म्हटले आहे. Educare म्हणजे व्यक्ती मधील अंगभूत क्षमतांचा विकास करण्यास मदत साहाय्य असा अर्थ आहे.

मातोश्री एज्युकेशन सोसायटीचे,
मातोश्री शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय (B.Ed.)

एकलहरे, ता.जि.नाशिक

अंतर्गत परीक्षा

(वर्ष : २०२१ - २०२२)

कोर्स क्र. १०३

पेपरचे नांव :- अध्यायन व अध्यापन विभाग :

बी.एड.वर्ष :- प्रथम / द्वितीय रोल नं.: ५५ तुकडी :

दिनांक : २७ / ०८ / २०२२

पर्यवेक्षकांची सही व दिनांक
27/08/22

प्रश्न क्र.	१	२	३	४	५	६	एकूण
गुण	12	11	11	11	08	-	53/80

परीक्षकाची सही व दिनांक

28/08/2022

सूचना - येथून लिहिण्यास सुरुवात करावी.

पृ. - 12

प्र. १	→ अध्यायन - अध्यायन किंवा Learning या शब्दाचा अर्थ शैक्षणिक शब्दकोशामध्ये पुढीलप्रमाणे आहे. "Learning is permanent change in behaviour that is the result of past experiences either produced incidently or through institutional learning through teaching" अध्यायनाच्या या अर्थाने आपणास असे सांगता येईल की, "एखाद्या प्रसंगामुळे अशा अध्यापनामुळे व्यक्तीच्या वतनीत होणारा कायमस्वरूपी बदल म्हणजे अध्यायन होय." Norman Munn - "Learning is the process of being modified more or less permanently, by what happens in the world around"
--------	---

मातोथी एज्युकेशन सोसायटीचे,
मातोथी शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय (B.Ed.)
एकलहरे, ता.जि.नाशिक
अंतर्गत परीक्षा
(वर्ष २०२० - २०२१)

कोर्स क्र. १०४

वेरवे नांव :- अध्ययनाची मुख्यमापन व विभाग :-
मुख्यानिधीत

बी.एड.वर्ष :- २०२० डिसेंबर सेल नं. :- ५५ कुठली :-

दिनांक : २८/०८/२०२१

परिष्कारकी तारी व दिनांक
२९/०८/२१

प्रश्न क्र.	१	२	३	४	५	६	एकूण
गुण	<u>३२</u>	<u>११</u>	<u>१०</u>	<u>—</u>	<u>१२</u>		<u>६५/८०</u>

परिष्कारकी तारी व दिनांक
२९/०८/२१

सूचना - वेगून लिहिण्यात सुलभता करावी.

प्र. १ → शिक्षणातील मापन -

१ = २ = ३२

मापन हे वेगवेगळ्या पद्धतीने केले जाते. आपणास देवणाच्या कोठची त्यांची मोजावण्याची आहे तर आपण मीटरपारही वापरून मोजू शकता यास प्रत्यक्ष मापन असे म्हणतात. परंतु प्रत्येक वेळी मापनीय वस्तू प्रत्यक्षपणे मोजता येत नाही. अशावेळी अप्रत्यक्ष मापनाचा उपयोग प्रत्येक वेळी मापनीय वस्तू प्रत्यक्षपणे मोजता येत नाही. सांख्यिक शास्त्राचे मापन बहुतेक वेळा आपणास प्रत्यक्ष मापन पद्धतीने करता येत. परंतु मानसशास्त्रीय शास्त्राचे मापन आपणास प्रत्यक्ष पद्धतीने करता येत नाही. शैक्षणिक मापना-मध्य आपणास अप्रत्यक्ष मापनाचा उपयोग करावा लागता. आपण ज्याच्या गुणांच्या, कृतीच्या, कौशल्यांच्या मापनाचा उपयोग करावा, परिणामांच्या मापनापेक्षा संबंधित शास्त्राचे मापन करित असता.

मातोश्री एज्युकेशन सोसायटीचे,
मातोश्री शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय (B.Ed.)
एकलहरे, ता.जि.नाशिक
अंतर्गत परीक्षा
(वर्ष : २०२१ - २०२२)

कोर्स क्र. १०५
पेपरचे नांव :- प्रगत अध्यापनशास्त्र आणि माहिती संप्रेषण तंत्रज्ञान उपयोजन विभाग :
बी.एड.वर्ष :- प्रथम / द्वितीय रोल नं. : ४५ तुकडी :
दिनांक : २९ / ०८ / २०२२ पर्यवेक्षकांची सही व दिनांक

प्रश्न क्र.	१	२	३	४	५	६	एकूण
गुण	०४	१०	०४	०४	०६	—	४०

परीक्षकाची सही व दिनांक
20/8/22

सूचना - येथून लिहिण्यास सुरुवात करावी.

प्र १ → फिलिप जॅक्सन प्रतिमान -
फिलिप जॅक्सन यांच्या म्हणण्यानुसार
"अध्यापन हे नेहमी एक आंतरक्रियांच्या कृतीचा
अंश होय" अध्यापन - अध्यापन प्रक्रियेतील
आंतरक्रिया व विविध पैलू विचारात घेऊन
जॅक्सन यांनी अध्यापनाचे प्रतिमान तयार
केलेले आहे.
अध्यापनाच्या पायऱ्या
↓
पूर्व क्रियात्मक आंतरक्रियात्मक उत्तीवस्था.
* अध्यापनाची पूर्वक्रियात्मक पायरी -
अध्यापनाच्या पूर्व क्रियात्मक पायरीमध्ये
अध्यापनाचे नियोजन केले जाते. शिक्षक
वर्गात जाण्याआगोदरच्या सर्व कृतीचा पूर्व
क्रियात्मक पायरीमध्ये समावेश केला जातो.

मातोश्री एज्युकेशन सोसायटीचे,
मातोश्री शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय (B.Ed.)
एकलहरे, ता.जि.नाशिक
अंतर्गत परीक्षा
(वर्ष : २०२१ - २०२२)

कोर्स क्र.

पेपरचे नांव :- विभाग :

बी.एड.वर्ष :- रोल नं.: तुकडी :

दिनांक : ३०/०८/२०२२

पर्यवेक्षकांची सही व दिनांक
[Signature]
३०/८/२०२२

प्रश्न क्र.	१	२	३	४	५	६	एकूण
गुण	१०	०९	१०	-	-	-	$\frac{२९}{४०}$

परीक्षकांची सही व दिनांक
[Signature]
३०/८/२०२२

सूचना - येथून लिहिण्यास सुरुवात करावी.

			९१ = १०
प्र	१	शब्द -	
			एक या अधिक वटां से बनी हुई स्वतंत्र अर्थक ध्वनि को शब्द कहा जाता है जैसे एक वीन (मही) व (और) अनेक वटां से निर्मित शब्द कुत्ता, शेर, कमल, मयन, प्रसाद, सेव्यापी परमात्मा आदि।
			शब्द के अनेक भेद किये गए हैं। व्युत्पत्ति के आधारपर शब्द के भेद के आधारपर मुक्त, यौगिक, यौगिक, उत्पत्ति के आधारपर भी शब्दों का निर्माण किया जाता है।
			* शब्द के अविकारी भेद -
			① क्रियाविशेषण
			② सम्बन्ध बोधक
			③ समुच्चय बोधक
			④ विस्मयादि बोधक

मातोश्री एज्युकेशन सोसायटीचे,
मातोश्री शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय (B.Ed.)
 एकलहरे, ता.जि.नाशिक
अंतर्गत परीक्षा
 (वर्ष : २०२१ - २०२२)

कोर्स क्र.

पेपरचे नांव :- हिंदी विभाग :- -

बी.एड.वर्ष :- रोल नं.: तुकडी : ब

दिनांक : ०१/०९/२०२२

पर्यवेक्षकांची सही व दिनांक

प्रश्न क्र.	१	२	३	४	५	६	एकूण
गुण	१२	१२	०४	-	-	-	<u>२८</u> ४०

परीक्षकांची सही व दिनांक

सूचना - येथून लिहिण्यास सुरुवात करावी.

प्र १ → पद्य अध्यापन - ११ = १२

पद्य को साहित्य का अभिन्न अंग माना जाता है। पद्य के आरंभ से कवी अपनी भावनाओं की अभिव्यक्ति सरसता से करता है। पद्य के अंतर्गत भावना, कल्पना तथा बुद्धि तीनों पक्षों का समावेश होता है। किंतु भारत व की प्रधानता होता है।

काव्य का आरंभ विष्णुशासत्र काल से ही माना जाता है। इस का मे ऐतिहासिक होते हुए भी कल्पना का बहुल्य है। भक्ति काल में हिंदी साहित्य का स्वर्ण युग माना जाता है कि इस काल में हिंदी साहित्य की गिनती सुंदर रचना हुई है। भक्ति काल में तत्कालीन राजनितिक प्रवृत्तियों का भी विशेष महत्व है। हिंदी काव्य का इतिहास बहुत ही लंबा है किंतु हमारा उद्देश्य काव्य के अर्थ को जानना

मातोश्री एज्युकेशन सोसायटीचे,
मातोश्री शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय (B.Ed.)
एकलहरे, ता.जि.नाशिक
अंतर्गत परीक्षा
(वर्ष : २०२१ - २०२२)

कोर्स क्र.

पेपरचे नांव :- विभाग :

बी.एड.वर्ष :- रोल नं. : तुकडी :

दिनांक : ३०/०८/२०२२

पर्यवेक्षकांची सही व दिनांक

प्रश्न क्र.	१	२	३	४	५	६	एकूण
गुण	९	१०	७				२६ ४०

परीक्षकाची सही व दिनांक

सूचना - येथून लिहिण्यास सुरुवात करावी.

$x=1=y$

प्र १ उदाहरण सोडवा.

(१) $(x-2)^3$

$$= (a-b)^3 = a^3 - 3a^2b + 3ab^2 - b^3$$

या सूत्राचा वापर करूया.

3 $\checkmark = x^3 - 3x^2 \cdot 2 + 3 \cdot 2x \cdot 2^2 + 2^3$

$$= x^3 - 6x^2 + 12x - 8.$$

(२) १७२८ चे हस्तफळ.

2	1728	2	54
2	864	3	27
2	432	3	9
2	216	3	3
2	108		1
	54		

मातोश्री एज्युकेशन सोसायटीचे,
मातोश्री शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय (B.Ed.)
एकलहरे, ता.जि.नाशिक
अंतर्गत परीक्षा
(वर्ष : २०२१ - २०२२)

कोर्स क्र.

पेपरचे नांव :- विभाग :

बी.एड.वर्ष :- सेल नं. : तुकडी :

दिनांक : ०१ / ०९ / २०२२

पर्यवेक्षकाची सही व दिनांक

प्रश्न क्र.	१	२	३	४	५	६	एकूण
गुण	१०	१०	८				२६ / ६०

परीक्षकाची सही व दिनांक

सूचना - येथून लिहिण्यास सुरुवात करावी.

प्र. १ → ^{५१-१०} माध्यमिक स्तरावरील गणित विषयाच्या अध्यापनाची अदिदृष्टी -

विकाशान्ना स्वर्गीन विकास हाडून आणण्यासाठी गणित अध्यापनाची माध्यमिक स्तरावर काही विशिष्ट अशी अदिदृष्टी ठरविण्यात आली आहे ती पुढीलप्रमाणे -

७) ज्ञान व कौशल्याचे दृढिकरण -

विकाशान्ना स्वर्गीन विकास हाडविण्याच्या दृष्टिने माध्यमिक स्तरावर ठरविण्यात आलेले प्रमुख अदिदृष्ट विद्यापीना उच्च माध्यमिक स्तरावर केलेले ज्ञान आणि कौशल्ये शीचे दृढिकरण करण्यास मदत करणे हे आहे. ज्यामुळे विकाशान्ना गणित अध्यापन - अध्यापनात रुची निर्माण होऊन त्याच्या गणित विषयाच्या ज्ञानात व कौशल्यात भर पडत.

मातोश्री एज्युकेशन सोसायटीचे,
मातोश्री शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय (B.Ed.)
एकलहरे, ता.जि.नाशिक
अंतर्गत परीक्षा
(वर्ष : २०२१ - २०२२)

कोर्स क्र. 201

पेपरचे नांव :- शालिथ शिक्षणाची गुणवत्ता विभाग :
व्यवस्थापन

बी.एड.वर्ष :- प्रथम/द्वितीय रोल नं.: 02 तुकडी : -

दिनांक : 02/05/2022

पर्यवेक्षकांची सही व दिनांक

प्रश्न क्र.	१	२	३	४	५	६	एकूण
गुण	12	12	11	11	06	-	52

परीक्षकांची सही व दिनांक

सूचना - येथून लिहिण्यास सुरुवात करावी.

प्र.इला	Q.1 = 12
	शालिथ व्यवस्थापन, शालिथ व्यवस्थापनाची गरज व शालिथ व्यवस्थापनाची विविध कार्ये -
	शालिथ व्यवस्थापन हा उत्तम शाळा व्यवस्थापनातील एक महत्त्वाची बाब समजली जाते कारण संपूर्ण शाळेचा विकास हा शालिथ व्यवस्थापनावर अवलंबून असतो.
	"कोणत्याही कार्याचा यशस्वीतेकडे वाढचालीसाठी शुभ्रपणे केलेल्या आद्यनीत्या शालिथ व्यवस्थापन असे म्हटले जाते"
	शालिथ व्यवस्थापनामध्ये अनेक बाबींचा सामावेश होत असतो. त्या सर्व बाबी शाळेच्या विकासापुरक असतात. जसे कार्ययोजना, नियोजन, आराखडा, कृती, कच्चे दुवे, मुल्यमापन अशा अनेक बाबींचा विचार शालिथ व्यवस्थापनामध्ये करण्यात येतो. म्हणूनच शालिथ व्यवस्थापनाला शाळेचा आरसा असे संबोधले जाते.

मातोश्री एज्युकेशन सोसायटीचे,
मातोश्री शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय (B.Ed.)
एकलहरे, ता.जि.नाशिक
अंतर्गत परीक्षा
(वर्ष : २० - २०)

कोर्स क्र.

पेपरचे नांव :- ज्ञान आणि अभ्यासक्रम विभाग :-

बी.एड.वर्ष :- रोल नं. : तुकडी : -

दिनांक : ०४/०५/२०२२

Sonawar
पर्यवेक्षकांची सही व दिनांक

प्रश्न क्र.	१	२	३	४	५	६	एकूण
गुण		११/२	९	६	१६		३९/२ = १९.५

परीक्षकाची सही व दिनांक

Sonawar
०४/०५/२२

सूचना - येथून लिहिण्यास सुरुवात करावी.

$02 = 9\frac{1}{2}$

प्र. २ रा

अभ्यासक्रम ही संकल्पना, अभ्यासक्रमाचे विविध प्रकार, व अभ्यासक्रम विकासाची तत्वे -

→ अभ्यासक्रम ही संकल्पना -

शिक्षणविषयक कार्यक्रम शिक्षणाची ह्येय व उद्दिष्टांना विशेष महत्त्व देण्यात येत असते. निश्चित केलेले ह्येय व उद्दिष्टानुसार अभ्यासक्रमाची निर्मिती करण्यात येत असते.

“अभ्यासक्रम म्हणजे विद्यार्थ्यांना अपेक्षित अनुभव मिळवित यासाठी शैक्षणिक संस्थेने योजलेले सर्व उपक्रम होय”

म्हणजे तशी व्याख्येकडेन आपल्या असे लक्षात येते की विद्यार्थ्यांवर संस्कार करणाऱ्या सर्व अनुभव व कृतींचा अभ्यासक्रमात सामोवेश होतो. अभ्यासक्रमात पाठ्यपुस्तक व पुस्तकेतर बाबींचा सामोवेश होत असतो.

मातोश्री एज्युकेशन सोसायटीचे,
मातोश्री शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय (B.Ed.)
 एकलहरे, ता.जि.नाशिक
अंतर्गत परीक्षा
 (वर्ष : २०२१ - २०२२)

सेल नं.

वेरवे मंत्र :- शाळा (साठी) समावेशक शाळा विभाग :-

बी.एड.वर्ष :- सेल नं. : तुकडी :

दिनांक : १३/०५/२०२२

पर्यवेक्षकांची सही व दिनांक
Khandubhai
 १३/०५/२०२२

प्रश्न क्र.	१	२	३	४	५	६	एकूण
गुण	११	१०	११	-	०९	-	(४१/६०)

परीक्षकाची सही व दिनांक
...
 १४/०५/२०२२

सूचना - येथून लिहिण्यास सुरुवात करावी.

१ = १ = ११

प्र. १	समावेशक शिक्षणाची संकल्पना :- सर्वसमावेशक शिक्षण ही मुलता. शिक्षण क्षेत्रातील एक संकल्पना आहे. सर्व- समावेशक शिक्षण म्हणजे असे शिक्षण की ज्यामध्ये विशेष गरजा असणारे मुल किंवा बालक आशावा अहवायन दृष्टीने अक्षम किंवा आशिरिक दृष्ट्या अक्षम असणाऱ्या मुला किंवा बालकांना सर्वसामान्य विद्यार्थ्यांच्या तरेतरीने शिक्षण द्यावयास परवानगी दिली जाते. सामाजिक न्याय किंवा मानवी हक्क यांनुन कोणत्याही अक्षमावाशिचाय शिक्षण देण्याची जबाबदाारी कल्पना म्हणजे सर्वसमावेशक शिक्षण होय. कोणत्याही दृष्टीकोनातून अक्षम असणाऱ्या विद्यार्थ्यांना किंवा बालकांना देखील शिक्षण द्यावयाचा अधिकार असतो असे या दृष्टीकोनातून स्पष्ट होते.
--------	--

मातोश्री एज्युकेशन सोसायटीचे,
मातोश्री शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय (B.Ed.)
एकलहरे, ता.जि.नाशिक
अंतर्गत परीक्षा
(वर्ष : २०२१ - २०२२)

कोर्स क्र. 20४-०६

पेपरचे नांव :- शाश्वत विकाशासाठी पर्यावरण विभाग :
शिक्षण

बी.एड.वर्ष :- प्रथम / द्वितीय रोल नं.: ०२ तुकडी : व

दिनांक : ०६/०५/२०२२

Handwritten signature
पर्यवेक्षकांची सही व दिनांक

प्रश्न क्र.	१	२	३	४	५	६	एकूण
गुण	८	१०	११	८	०९	-	५६

परीक्षकाची सही व दिनांक

Handwritten signature
७/५/२०२२

सूचना - येथून लिहिण्यास सुरुवात करावी.

प्र. १ला	<p>७-१-८</p> <p>जैव नियंत्रण संकल्पना व जैवनियंत्रण संकल्पना शाश्वत होती या मुद्द्यांच्या आधारे स्पष्ट -</p> <p>आधुनिक कालावधीत केली जाणारी होती ही अत्यंत आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करणे केली जाते. सदर होतीमध्ये अत्याधुनिक अवजारे, खते, किटकनाशके यांचा प्रामुख्याने वापर केला जातो.</p> <p>जैव नियंत्रण संकल्पना -</p> <p>जैवनियंत्रण हा एकामिक कीड व्यवस्थापनाचा एक महत्त्वाचा भाग आहे. या पद्धतीमध्ये किटकांचे जिवनचक्र आणि त्यांचे नैसर्गिक शत्रू, अन्न, मानवासह इतर जीवांवर परिणाम इत्यादींचा अभ्यास करून व्यवस्थापनाचा निर्णय घेतला जातो. विविध किटकांच्या नियंत्रणासाठी वापरल्या जाणाऱ्या नैसर्गिक शत्रूंचे वर्णन खालीलप्रमाणे आहे.</p>
----------	---

मातोश्री एज्युकेशन सोसायटीचे,
मातोश्री शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय (B.Ed.)

एकलहरे, ता.जि.नाशिक

अंतर्गत परीक्षा

(वर्ष : २० - २०)

कोर्स क्र. 205

पेपरचे नांव :- भूगोल

विभाग :

बी.एड.वर्ष :- प्रथम / द्वितीय

रोल नं. : 02

तुकडी :

07/05/2022

दिनांक : 07/05/2022

पर्यवेक्षकांची सही व दिनांक

प्रश्न क्र.	१	२	३	४	५	६	एकूण
गुण	12	09	09	12	08	06	56

परीक्षकाची सही व दिनांक

8/5/2022

सूचना - येथून लिहिण्यास सुरुवात करावी.

Q1 = 12

प्र. १ ला

अ) पर्जन्याची संकल्पना व पर्जन्याचे प्रकार :-

संकल्पना :-

"संनयनी क्रियेने (भूपृष्ठापासून ऊर्ध्व दिशेने जाव्याच्या क्रियेने) वर जाणाऱ्या आर्द्र हवेला सातत्याने जलबाष्पाचा पुरवठा होत असताना निर्माण झालेल्या बऱ्याच जाडीच्या ढगातून होणाऱ्या वर्षनाचा एक प्रकार म्हणजे पर्जन्य होय"

कधीतही हे पर्जन्य धनरूप किंवा द्रवरूप या दोन्ही रूपातून पडतांना आपल्याला दिसते. अस्तीर हवा वर जाऊ लागली की ती प्रसरण पाऊन तिचे आकृमी शितलन होते व पर्जन्यवृष्टी होते. ही एक नैसर्गिक प्रक्रिया असून सदर प्रक्रियेमध्ये वावसाच्या वावाचे चक्र आपण म्हणू शकतो. सदर पर्जन्य चक्र पुढीलप्रमाणे -

मातोश्री शैक्षणिक संस्था संनलित
मातोश्री शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, एकलहरे, नाशिक
शैक्षणिक वर्ष २०२१-२०२२
एम.सी.क्यू परीक्षा
विषय क - १०१ बाल्यावस्था आणि वाढ

रोल नं :- ५५

दिनांक :- ०८/०८/२०२२

वेळ :- ४५ मीनिटे

पर्यवेक्षक स्वाक्षरी :-

प्राप्त गुण	38
एकूण गुण	५०

मूल्यमापक स्वाक्षरी :-

- सूचना :- १. सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.
२. प्रत्येक प्रश्नाच्या चार पर्यायांपैकी योग्य पर्यायाची निवड करा व वर्णाक्षर लिहा.
३. प्रत्येक प्रश्नाच्या योग्य उत्तरास दोन गुण प्राप्त होतील.

१. दोन व्यक्तीमध्ये दिसून येणाऱ्या फरकास त्या व्यक्तीमधील असे म्हणतात.
अ. व्यक्तिमत्त्व ब. व्यक्तिभेद क. व्यक्ती ड. अभिरूची 2 ✓ B
२. कुमारावस्थेचा कालखंड हा साधारण मानला जातो.
अ. २ ते ६ वर्ष ब. ६ ते ९ वर्ष क. ९ ते १२ वर्ष ड. १३ ते १९ वर्ष 2 ✓ D
३. प्रत्येक पुढची पिढी त्याचे अनुकरण करत जाते व पिढीदर पिढी हे बदल संक्रमित होतात त्यालाच असे म्हणतात.
अ. सामाजिक अनुवंश ब. अनुवंश क. परिस्थिती ड. वाढ 2 ✓ b
४. अध्ययन शैली म्हणजे विद्यार्थ्यांस अद्ययन लिखित किंवा दृश्य चित्रामधून होणे होय.
अ. श्राव ब. स्पर्श क. दृक ड. कारक 2 ✓ c
५. व्यक्तीच्या शरीर रचना वर्तन पद्धती, अभिरूची, अभिवृत्ती, बुद्धिमत्ता त्रिविध योग्यता आणि प्रकार वैशिष्ट्यांचा सधताल असे म्हणतात.
अ. व्यक्तिमत्त्व ब. व्यक्तिभेद क. अभिरूची ड. वृत्ती 2 ✓ b
६. वर्गातील अलौकिक बुद्धिमत्ता असलेली मुले ही री फार मोठी सफली आहे.
अ. जगाची ब. राष्ट्राची क. जिल्हाची ड. कुटूंबाची 2 ✓ B
७. कौमार्य अवस्थेलाच असे म्हणतात.
अ. वृद्धावस्था ब. बाल्यावस्था क. नवजात अवस्था ड. प्रौढावस्था 2 ✓ c
८. अवस्थेत दैनंदिन जीवनात त्यांना परलिंगी व्यक्तीच्या सहवासात राहावेसे वाटते म्हणून सहली, पिकनिक, संमेलन यामध्ये भाग घेणे त्यांना आवडते.
अ. शैशावस्था ब. बाल्यावस्था क. कौमार्यावस्था ड. प्रौढावस्था 2 ✓ a
९. अवस्थेलाच पुनर्जन्म असे म्हटले जाते.
अ. शैशावस्था ब. बाल्यावस्था क. कौमार्यावस्था ड. प्रौढावस्था 2 ✓ a
१०. विकास ही चालणारी प्रक्रिया आहे.
अ. टराविक काळापर्यंत ब. सतत क. जैविक ड. केव्हातरी 2 ✓ a

मातोश्री शैक्षणिक संस्था संचलित
मातोश्री शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, एकलहरे, नाशिक
शैक्षणिक वर्ष २०२१-२०२२
एम.सी.क्यू परीक्षा
विषय क - १०२ समकालीन भारतीय शिक्षण,
लिंग आणि समाज

रोल नं :- ५५

पर्यवेक्षक स्वाक्षरी :-

दिनांक :- १०/०८/२०२२

प्राप्त गुण	५०
एकूण गुण	५०

वेळ :- ४५ मीनिटे

मूल्यामापक स्वाक्षरी :-

- सूचना :- १. सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.
२. प्रत्येक प्रश्नाच्या चार पर्यायांपैकी योग्य पर्यायाची निवड करा व वर्णांक्षर लिहा.
३. प्रत्येक प्रश्नाच्या योग्य उत्तरास दोन गुण प्राप्त होतील.

१. १..... ही औपचारिक शिक्षण देणारी संस्था आहे.
अ. शाळा ब. कुटुंब क. दूरदर्शन ड. संदर्भगट
२. राज्यसंस्थेच्या शिक्षण विषयक कार्यांचे दोन प्रकार पडतात. एक कर्तव्य व दुसरे शैक्षणिक कर्तव्य.
अ. आर्थिक ब. सामाजिक क. राजकीय ड. वैचारिक
३. बजार यंत्रणा व मुक्त स्पर्धा या मध्ये असलेले अडथळे कमी करणे म्हणजेच होय.
अ. स्वाजगीकरण ब. जाकगतिकरण क. उदारीकरण ड. सामाजीकरण
४. या श्रेष्ठ मनोविश्लेषण शास्त्रज्ञाच्या मते मूल्यांच्या व्यक्तिमत्त्वाची मूस बयाच्या पाचव्या वर्षांपर्यंत तयार होते.
अ. वंगले ब. फ्रॉइड क. रूरो ड. पेरॉलॉजी
५. व्यक्तिच्या जन्मापासून म्हणजे साधारण समजायला लागल्यापासून ६ वर्षांचा गट वाला..... गट असे म्हणतात.
अ. किशोर ब. कुमार क. शैशव ड. समवयस्क
६. ग्रामिण भागातील जे विद्यार्थी शाळेत प्रवेश घेवू शकत नाहीत त्यांना त्यांच्या परिवारात जाऊन एकात्र करून शिकविले जाते त्यास शाळा असे म्हणतात.
अ. अंगनवाडी ब. बालवाडी क. कुलगशाळा ड. पाठशाळा
७. मानसशास्त्र शिक्षणाच्या व्यक्तिगत पातळीवर विचार करते परंतु समाज शास्त्राच्या मताप्रमाणे शिक्षण ही प्रक्रिया आहे.
अ. सामाजिक ब. आर्थिक क. वैचारिक ड. भावनिक
८. व्यक्तिच्या मनामध्ये परिवर्तन होते त्यास परिवर्तन म्हणतात.
अ. लाटसदृश्य ब. बाल्य क. सामाजिक ड. आतंगिक
९. सामाजिक परिवर्तनाच्या प्रक्रियेत विद्यार्थ्यांना ओढू नये हा दृष्टिकोन आहे.
अ. प्रगमनशीलवादी ब. पुनर्रचनावादी
क. चिरंतनमुल्यवादी ड. नवविचारवादी

मातोश्री शैक्षणिक संस्था संचलित
मातोश्री शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, एकलहरे, नाशिक
शैक्षणिक वर्ष २०२१ - २०२२
एम.सी.क्यू परीक्षा
विषय क्र - १०३ अध्ययन व अध्यापन

रोल नं :-

पर्यवेक्षक स्वाक्षरी :-

Blubub
11/8/22

दिनांक :-

प्राप्त गुण	40
एकूण गुण	५०

वेळ :-

मूल्यामापक स्वाक्षरी :-

Pratik
12/8/22

- सूचना :- १. सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.
२. प्रत्येक प्रश्नाच्या चार पर्यायापैकी योग्य पर्यायाची निवड करा व वर्णाक्षर लिहा.
३. प्रत्येक प्रश्नाच्या योग्य उत्तरास दोन गुण प्राप्त होतील.

०१. म्हणजे आवड होय.
अ. अभिवृत्ती ब. अभिरुचि क. प्रेरणा ड. अकथन 2
०२. एका परिस्थितीतील अध्ययनाचा दुस-या परिस्थितीतील अध्ययनावर अनुकूल किंवा प्रतिकूल असा कोणताच परिणाम होत नाही, तेव्हा त्याला असे म्हणतात.
अ. धन संक्रमण ब. शून्य संक्रमण क. ऋण संक्रमण ड. समान संक्रमण 0
०३. विद्यार्थी नवीन ज्ञान मिळवित असताना कोणत्याही प्रकारचे अभिसंधान न होता जुन्या माहितीशी अर्थपूर्ण सुसंवाद साधतो, त्याला असे म्हणतात.
अ. बौध्दात्मक ज्ञानरचनावाद ब. सामाजिक ज्ञानरचनावाद क. मानसशास्त्रीय ज्ञानरचनावाद ड. ज्ञानरचनावाद 2
०४. या संक्रमणात एका विषयाच्या अध्ययनाची दुस-या विषयाच्या अध्ययनात मदत होते.
अ. ऋण संक्रमण ब. धन संक्रमण क. शून्य संक्रमण ड. समान संक्रमण 2
०५. स्तुती किंवा निंदा, वक्षीस किंवा शिक्षा, स्पर्धा किंवा सत्कार्य आदर्श व मूल्य अध्ययनाची इच्छा व स्वयं- प्रेरणा, यश किंवा अपयश, छेदने उद्दिष्टांचे हे घटक परिणाम करतात.
अ. अध्ययनावर ब. अकथनावर क. प्रेरणेवर ड. अभिरुचीवर 2
०६. १९७१ साली ऑलन पॅन्डीओ यांनी वेस्टन ओर्टेंसिओ या विद्यापीठामध्ये ही उपपत्ती सर्वप्रथम मांडली.
अ. मर्मदृष्टी मूलक ब. अभिजात अभिसंधान क. विघटक ड. प्रयत्न प्रमाद 0
०७. सकल्पना मापनाचे तंत्र यांनी विकसित केले.
अ. टोनी बुझान ब. गेस्टाल्ट क. एडवर्ड टिचनेर ड. जोसेफ डी नोव्हाक 2
०८. रशियन मानसशास्त्रज्ञ डॉ. इव्हान पॅव्हलॉव्ह यांनी ही उपपत्ती मांडली.
अ. साधक अभिसंधान ब. प्रयत्न प्रमाद क. अभिजात अभिसंधान ड. मर्मदृष्टी मूलक 2
०९. अध्ययनात प्रयत्न चालू असूनही प्रगती मात्र सुटलेली असते या स्थितीला असे म्हणतात.
अ. जलद प्रगतीचा काळ ब. प्रगती थांबण्याचा काळ क. मंद प्रगतीचा काळ ड. शारीरिक परिणाम 2
१०. ज्ञान संपादन करणे, ज्ञानाने विभाजन करणे आणि एकसंग रूप माहणे या सर्व गोष्टी एकदमच करतो.
अ. मन ब. बुद्धी क. मेंदू ड. अवयव 0

मातोश्री शैक्षणिक संस्था संचलित
मातोश्री शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, एकलहरे, नाशिक
शैक्षणिक वर्ष २०२१-२०२२
एम.सी.क्यू परीक्षा
विषय क - १०४
अध्ययनाचे मूल्यमापन व मूल्यनिर्धारण

रोल नं :- ५५

पर्यवेक्षक स्वाक्षरी :-

दिनांक :- १२/०८/२०२२

प्राप्त गुण	४२
एकूण गुण	५०

वेळ :- ४५ मीनिटे

मूल्यमापक स्वाक्षरी :- ~~13/8/22~~

- सूचना :- १. सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.
२. प्रत्येक प्रश्नाच्या चार पर्यायापैकी योग्य पर्यायाची निवड करा व वर्णाक्षर लिहा.
३. प्रत्येक प्रश्नाच्या योग्य उत्तरास दोन गुण प्राप्त होतील.

- २ १. हा बोधात्मक क्षेत्रातील शेवटचा टप्पा आहे.
अ. मापन व मूल्यमापन क. मूल्यनिर्धारण ड. यापैकी नाही ब
- २ २. स्वाभाविकीकरण संगीकरण, अनुकृता, क्रियाकौशल्य, अनुकरण ही उद्दिष्टे क्षेत्रात येतात.
अ. क्रीयात्मक ब. बोधात्मक क. भावात्मक ड. सामान्य अ
- २ ३. मूल्यमापन ही चालणारी प्रक्रिया आहे.
अ. अविरतपणे ब. खंडीत क. तात्कालिक ड. विशिष्ट अ
- २ ४. संप्रमाणता, विश्वसनीयता, वस्तुनिष्ठता, पर्याप्तता, उपयुक्तता, भेदभा चे निकष आहेत.
अ. मूल्यमापन स्वोत्ताने ब. वार्षिक नियोजनाचे क. मूल्यमापन साधनांचे ड. वरील सर्व क
- २ ५. ओढखा पाहू हे मध्ये येते.
अ. प्रक्षेपण तंत्र ब. आत्मनिरीक्षणात्मक तंत्र क. निरीक्षण तंत्र ड. समाजमिती तंत्र ड
- ० ६. तोंडी, लेखी व प्रात्यक्षिक परिक्षा ही मूल्यमापनाची साधने आहेत.
अ. सख्यात्मक ब. गुणात्मक क. दोन्ही ड. यापैकी नाही ब
- ० ७. विद्यार्थ्यांच्या अध्ययनातील प्रगतीतील अडचणी, उणिवा व दोष शोधण्यासाठीची कसोटी म्हणजे कसोटी होय.
अ. संपादन कसोटी ब. वैदैनिक कसोटी क. यापैकी नाही ड. दोन्ही अ
- २ ८. मापनामुळे या प्रश्नाचे उत्तर मिळते.
अ. किती ब. किती चांगले क. कसे ड. कसे चांगले अ
- २ ९. अध्ययन - अध्यापन प्रक्रियेमुळे विद्यार्थ्यांना वर्तनात घटून येणारा बदल म्हणजे होय.
अ. अध्ययन अनुभव ब. अध्ययन निष्पत्ती क. अध्ययन प्रसंग ड. प्रत्यक्ष अनुभव ब

मातोश्री शैक्षणिक संस्था संचलित
मातोश्री शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, एकलहारे, नाशिक
शैक्षणिक वर्ष २०२१-२०२२
एम.पी.एच. परीक्षा
विषय क्र - १०५

प्रगत अध्यापनशास्त्र व माहिती संप्रेषण तंत्रज्ञानाचे उपयोगन

रोल नं :-

५५

पर्यवेक्षक स्वाक्षरी :-

1418122

दिनांक :-

१३/०८/२०२२

प्राप्त गुण

38

वेळ :-

४५ मीनिटे

एकूण गुण

५०

मूल्यमापक स्वाक्षरी :-

1418122

सूचना:- १.सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.

२.प्रत्येक प्रश्नाच्या चार पर्यायापैकी योग्य पर्यायाची निवड करा व वर्णाक्षर लिहा.

३.प्रत्येक प्रश्नाच्या योग्य उत्तरास दोन गुण प्राप्त होतील.

०१. आय सी टी हे..... चे शिक्षण साध आहे.

अ. इन्फॉर्मेशन अँड कम्युटर टेक्नॉलॉजी व. इन्फॉर्मेशन अँड कम्युनिकेशन टोपींग
क. इन्फॉर्मेशन अँड कम्युनिकेशन टेक्नॉलॉजी ड. इटरअॅक्शन अँड कम्युनिकेशन टेक्नॉलॉजी

क

०३. माहिती संप्रेषण तंत्रज्ञानाच्या वापरामुळे वर्गावातावरणात खालीलपैकी कोणता बदल झाला?

अ. विद्यार्थी संख्या वाढली. व. अध्ययन मनोरंजक झाले
क. घरी किंवा कामाच्या ठिकाणी अध्ययन सक्षम झाले क. स्पर्धा वाढली.

ब

०५. शिक्षकांचे हावभाव संवेदन लक्षात घेऊन बदल आंतरक्रिया प्रकारात बदल इत्यादी उपकौशल्ये खालील पैकी कोणत्या मूळ कौशल्यामध्ये येतात?

अ. प्रस्तावना व. प्रचलन क. घेतकबदल ड. स्पष्टीकरण

क

०६. माहिती संप्रेषण तंत्रज्ञान म्हणजे व संप्रेषण तंत्रज्ञान यांचे मिश्रण होय.

अ. इटरनेट व. संगणक तंत्रज्ञान क. माहिती तंत्रज्ञान ड. यापैकी नाही.

ब

०५. अध्यापनात विद्यार्थ्यांचे मत विचारात घेतल्यामुळे अध्ययन - अध्यापन प्रक्रियेवर कोणते परिणाम होतील?

अ. सहूलता अधिक साध होतील व. ज्ञानाचे सामान्यीकरण होईल
क. शिक्षण व्यवस्थेत चांगले बदल होतील ड. घरील सर्व

अ

०६. अध्यापनाचा खालीलपैकी पाया कोणता?

अ. मूळ अध्यापन व. संवृष्ट क. संवृष्टाड ड. अभिरूप पाठ

अ

०७. किल्लीप जॅकमन याच्या अध्यापन प्रक्रियाच्या प्रथमावस्थेत खालीलपैकी कोणत्या गोष्टींचा समावेश होतो ?

अ. अध्यापनासाठी पूर्वतयारी व. प्रत्यक्ष अध्ययन क. अध्ययन कृती ड. अध्ययन प्रतिमाड

अ

०८. प्रगत अध्यापनशास्त्रात खालीलपैकी अध्यापनात शिक्षकांची योग्य भूमिका कोणती?

अ. उद्दिष्टानुसार योग्य अध्यापन कार्यनितीचा वापर व. पारंपारिक अध्यापन
क. विविध पद्धतींचा वापर ड. यापैकी नाही

ड

०९. अध्ययन अध्यापनासाठी वर्गांमध्ये सर्व प्रकारच्या तंत्रज्ञान सुविधा उपलब्ध असलेल्या वर्गास म्हणतात.

अ. आधारी व. स्मार्ट क. पारंपारिक ड. यापैकी नाही

ब

१०. प्रगत अध्यापन शास्त्रात विद्यार्थ्यांचे अध्ययन परिणामकारक होण्यासाठी अध्यापनात शिक्षकांचे कोणती कृती करावी?

अ. प्रेरणा देणे व. अध्ययन अनुभूती देणे
क. दुकंधात्म्य माधनाना वापर करणे ड. वरील सर्व

ड

मातोश्री शैक्षणिक संस्था संचलित
मातोश्री शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, एकलक्षरे, नाशिक
शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२
एम.सी.एच. परीक्षा
विषय क्र - २०१
शास्त्र शिक्षणाची गुणवत्ता आणि व्यवस्थापन

रोल नं :- 02

पर्यवेक्षक स्वाक्षरी :-

दिनांक :- २५/०४/२०२२

प्राप्त गुण 40

वेळ :- ४५ मीनिटे

एकूण गुण ५०

मूल्यामापक स्वाक्षरी :-

- सूचना :- १.सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.
२.प्रत्येक प्रश्नाच्या चार पर्यायांपैकी योग्य पर्यायाची निवड करत व जणाक्षर लिहा.
३. प्रत्येक प्रश्नाच्या योग्य उत्तरास दोन गुण प्राप्त होतील.

१. आधुनिक व्यवस्थापनाची चौदा तत्वे यांनी सांगितली आहेत. अ 2
अ. हेन्री फेयॉल ब. एफ. डब्ल्यू रेलर क. पीटर ड्रुकर ड. फॉलेड
२. व्यवस्थापनाच्या आवश्यक भटक्यातील सर्वात पहिला भटक आहे. क 2
अ. संघटन ब. दिग्दर्शन क. नियोजन ड. निर्णय
३. यांना आधुनिक व्यवस्थापन शास्त्राचे मूळ मानले जाते. अ 2
अ. पीटर ड्रुकर ब. हेन्री फेयॉल क. एफ.डब्ल्यू रेलर ड. फॉलेड
४. निर्णय प्रक्रियेवर अंतर्गत भटक्याचा परिणाम होतो. क 0
अ. स्पर्धा,मूल्य गुणवत्ता ब. शासकीय नियम क. सामाजिक दृष्टिकोन ड. कायदे
५. वर्ग व्यवस्थापनावर परिणाम करणारे भटक आहेत. ड 2
अ. भौतिक सुविधा ब. शैक्षणिक तंत्रज्ञान क. मानवी संबंध ड. वरील सर्व
६. हेन्री फेयॉल यांनी.....तत्वे मांडली. अ 2
अ. १४ ब. १० क. १२ ड. ११
७. हे गुणवत्ता व्यवस्थापनाचे पणोते आहे. ब 0
अ. जोसेफ जुरान ब. जोसेफ मोसे क. जॉर्ज टेरी ड. ऑपली
८. व्यवस्थापन ही एक आहे. ब 2
अ. प्रक्रिया ब. कला क. रूपरेषा ड. सामाजिक
९. हे व्यवस्थापन आणि शाब्द यामध्ये दुना म्हणून काम करतात. ब 2
अ. शिक्षक ब. मुख्याध्यापक क. पालक ड. शिपाई

मातोश्री शैक्षणिक संस्था संचलित
मातोश्री शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, एकलहरे, नाशिक
शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२
एम.सी.क्यू परीक्षा
विषय क - २०२

ज्ञान व अभ्यासक्रम व अभ्यासक्रमापलीकडील भाषा

रोल नं :- 02

पर्यवेक्षक स्वाक्षरी :- *Shif* 26/02/22

दिनांक :- २६/०४/२०२२

प्राप्त गुण	40
एकूण गुण	40

वेळ :- ४५ मीनिटे

मूल्यमापक स्वाक्षरी :- *Shif* 26/02/22

सूचना :- १.सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.

२.प्रत्येक प्रश्नाच्या चार पर्यायांपैकी योग्य पर्यायाची निवड करा व वर्णाक्षर लिहा.

३. प्रत्येक प्रश्नाच्या योग्य उत्तरास दोन गुण प्राप्त होतील.

१. ज्ञान म्हणजे नेमके काय ?

अ. एखादी वस्तू किंवा व्यक्तीचे आकलन

ब. जागरुकता

क. ओळखीची माहिती

ड. वरील पर्याय अ,ब,क वरोबर

2 ✓ 5

२. ई. सी.सी.ई चा अर्थ आहे

अ. लवकरचे बालपण काळजी आणि शिक्षण

ब. बाल आणि शिक्षणाची लवकर काळजी

क. लवकरचे बालपण आणि काळजी शिक्षण

ड. वरीलपैकी कोणतेही नाही

2 ✓ क

३. अभ्यासक्रमातील हे मुख्य घटक आहे

अ. उद्दिष्टे

ब. मूल्यमापन

क. अध्यापन

ड. पर्याय अ,ब,क वरोबर

2 ✓ 5

४. अभ्यासक्रम डीझाईनचे टायलर मॉडेल यांनी दिले

अ. राल्फ टायलर

ब. थॉमस टायलर

क. जॉन्सन टायलर

ड. वरील पैकी नाही

0 X व

५. ज्ञान..... या माध्यमातून जमा होते.

अ. उद्गामी

ब. अवगामी

क. एकत्र

ड. काहीही नाही

0 X 5

६. हे अनुभव आणि निरीक्षणावर आधारित हे ज्ञान आहे.

अ. प्रकट ज्ञान

ब. अंतर्ज्ञानी ज्ञान

क. व्यावहारीक ज्ञान

ड. अधिकृत ज्ञान

2 ✓ क

मातोश्री शैक्षणिक संस्था संचलित
मातोश्री शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, एकलहरे, नाशिक
शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२
एम.सी.क्यू परीक्षा
विषय क्र - २०३
शाळा व सर्वसमावेशक शाळा

रोल नं :- 02

पर्यवेक्षक स्वाक्षरी :- 27/04/22

दिनांक :- २७/०४/२०२२

प्राप्त गुण	12
एकूण गुण	40

वेळ :- ४५ मीनिटे

मूल्यमापक स्वाक्षरी :- 28/04/2022

- सूचना :- १. सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.
२. प्रत्येक प्रश्नाच्या चार पर्यायापैकी योग्य पर्यायाची निवड करा व वर्णाक्षर लिहा.
३. प्रत्येक प्रश्नाच्या योग्य उत्तरास दोन गुण प्राप्त होतील.

०१. Sing Language कोणत्या अक्षमतेची संबंधित दोषांसाठी वापरली जाते ?

अ

अ. श्रवणदोष ब. अंधत्व क. अपंगत्व ड. मेंदुचा पक्षाघात

०२. शारिरीक अक्षमता असणा-या बालकांना.....शिक्षण द्यावे लागते.

ब

अ. सामान्य ब. विशेष क. एकात्मिक ड. अतिविशेष

०३. स्वमग्न बालकांसाठीही पध्दत वापरली जाते.

अ

अ. लोव्हास ब. नोवॉक क. जोवॉक ड. सिल्वास

०४.ही अपघातामुळे अपंगत्व आलेले कुशल नृत्यांगणा होय.

अ

अ. सुधाचंद्रन ब. रोहिणी हट्टंगडी क. हेमामालीनी ड. रेखा

०५. अपंगांसाठी सरकारी नोकरीत.....जागा राखुन ठेवण्यात आलेल्या आहेत.

अ

अ. २ ब. ३ क. ४ ड. ५

०६.या आजारात लिखानाच्या आखणी व माडणी यात दोष असतो.

क

अ. डिसेलेक्सिया ब. डिसकॉलकुलीया क. डिसग्राफिया ड. डिसमेनिया

०७. गणित अक्षमताया आजाराशी संबंधित आहे.

ब

अ. डिसेलेक्सिया ब. डिसकॉलकुलीया क. डिसग्राफिया ड. डिसमेनिया

०८.हे सामाजिक अपंगत्व आहे.

अ

अ. पोलिओ क. डिसेलेक्सिया क. डिसग्राफिया ड. डिसमेनिया

०९. बुध्दाकांना विचार करता ज्या मुलांचा बुध्दाकांपेक्षा कमी असतो अशी मुले मतीमंद

क

गटात मोडतात.

अ. ७० ब. ९० क. ६० ड. ८०

मातोश्री शैक्षणिक संस्था मंचलित,
मातोश्री शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, एकलहरे, नाशिक
शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२
एम.सी.क्यू परीक्षा
विषय क्र - २०४-०६
शाश्वत विकसामासाठी आणि पर्यावरण शिक्षण

रोल नं :-

पर्यवेक्षक स्वाक्षरी :-

दिनांक :-

प्राप्त गुण	44
एकूण गुण	50

वेळ :-

मूल्यमापक स्वाक्षरी :-

- सूचना - १ सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे
२ प्रत्येक प्रश्नाच्या सार पर्यायांची योग्य पर्यायाची निवड करा व सर्वांवर लिहा.
३ प्रत्येक प्रश्नाच्या योग्य उत्तरास दोन गुण प्राप्त होतील.

- 2 1. खात्रील रीती कोणता प्राणी उच्च मांसपशुक आहे ✓
अ पक्षी ब साप क म्हैस ह वाघ
- 2 2. खात्रील खाद्यमान वाढीसाठी कोणता रीस करणीभूत आहे. ✓
अ सल्फर डायऑक्साईड ब कार्बन डायऑक्साईड क क्लोरिन ह अमोनिया
- 2 3. खात्रील पर्यावरण दिन दरवर्षी कधी साजरा केला जातो. ✓
अ ५ जुलै ब ५ जून क. २५ जानेवारी ह ५ डिसेंबर
- 2 4. कोटेशन कोणते कोर्टिल मंडल असे आहे की जे भारताने आपली व्यवस्थापन करते? ✓
अ जागतिक उद्घाटन मंडल ब स्वास्थ व परिवार कल्याण मंडल
क पुर मंडल ह कृषी मंडल
- 0 5. खात्रील रीती कोणती सामाजिक आपत्ती आहे ✓
अ भ्रष्टाचार ब परिस्थितीकीय क पुर ह भ्रुसख्यत्त्व
- 2 6. खात्रील रीती कोणता वायू मानवी स्वस्थतेवर परिणाम करतो ✓
अ जीव ब कार्बन मोनोऑक्साईड क सल्फर डायऑक्साईड ह ओझोन
- 2 7. खात्रील रीती कोणता रीस हरीतपूर परिणामात मोडत नाही. ✓
अ कार्बन मोनोऑक्साईड ब आर्सेन
क कार्बन डायऑक्साईड ह विषेन
- 2 8. खात्रीलरीती कोणती विद्रु प्राणी प्रदुषणाचे प्रकर्ष आहे ✓
अ आभन पर्जन्य ब शहरी वाहपाणी
क अर्थोपिक प्रदुषण ह शैली वाहपाणी

मातोश्री शैक्षणिक संस्था संचलित
मातोश्री शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, एकलहरे, नाशिक
शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२
एम.सी.क्यू परीक्षा
विषय क - २०५ भूगोल

रोल नं :-

02

पर्यवेक्षक स्वाक्षरी :-

Manish
29/11/22

दिनांक :-

२९/०४/२०२२

प्राप्त गुण

40

वेळ :-

४५ मीनिटे

एकूण गुण

40

मूल्यमापक स्वाक्षरी :-

Manish
29/11/22

सूचना:- १.सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.

२.प्रत्येक प्रश्नाच्या चार पर्यायांपैकी योग्य पर्यायाची निवड करा व वर्णाक्षर लिहा.

३.प्रत्येक प्रश्नाच्या योग्य उत्तरास दोन गुण प्राप्त होतील.

२१. बौद्धिक क्षमतेवर आधारित विशेषीकरण सेवा- व्यवसायांना म्हणतात.

अ. प्राथमिक ब. द्वितीयक क. तृतीयक ड. चतुर्थक

ड

२२. उर्जेच्या कमवार संक्रमणाला म्हणतात.

अ. परिसंस्था ब. अन्नस्तूप क. अन्नसाखळी ड. पोषण पातळी

क

२३. जमिनीच्या आत घुसलेल्या सागराच्या निमुळता होत जाणाऱ्या भागाला असे म्हणतात.

अ. आखात ब. खाडी क. सामुद्रधुनी ड. गर्त

क

२४. लाटेच्या निर्मातीचे कारण हे होय.

अ. उष्णता ब. प्रकाश क. वारा ड. भरती व ओहोटी

ड

२५. वनस्पती प्रक्रियेद्वारे सौर उर्जेचा वापर करून अन्न निर्माती करतात.

अ. प्रकाश संश्लेषण ब. श्वसन क. आंतरक्रिया ड. विघटन

अ

२६. भारतातील सर्वोच्च शिखर आहे.

अ. के २ ब. माऊंट एव्हरेस्ट क. कांचन गंगा ड. सह्याद्री

अ

२७. भारत व चीन मधील सीमा रेषा या नावाने ओळखली जाते.

अ. ड्युरांड ब. रॅडक्लिफ क. मॅकमोहन ड. प्यारेलल्

क

२८. क्षेत्रफळाच्या दृष्टीने जगात भारताचा क्रमांक लागतो.

अ. ७वा ब. ३रा क. ५वा ड. ९वा

अ

२९. तोंडोबा राष्ट्रीय उद्यान हे जिल्ह्यात आहे.

अ. नागपूर ब. चंद्रपूर क. गोंदिया ड. रायगड

ब

३०. खडकाचे कायिक अपक्षय मुळे होते.

अ. पाणी ब. आंकूचन क. वारा ड. वनस्पती

पाणी